

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 19. oktobra 1881.

Obseg: Ali je res med steljo in steljo razloček? — Poročilo o sedemletnem pogozdovanji Krasa od c. k. deželnega nadzornika g. Goll-a. — Gospodarske novice. — Obrtniška novica. — Zoper cigane in za cigane. — Meje dežele Kranjske v raznih časih. (Dalje.) — Zborovanje šolskih društev: „Vdovskega učiteljskega društva“, „Slovenskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“ v Ljubljani. (Dalje.) — Mnogovrstne novice. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Ali je res med steljo in steljo razloček?

Na to iz Kr. došlo nam vprašanje ne moremo našim gospodarjem bolj temeljitega odgovora dati, kakor če jim povemo, kako veljavni dr. Wolf po mnogih kemijskih preiskavah razsoja vrednost mnogoterih rastlin, ki kmetovalcem služijo za steljo. Ako pa se govori o vrednosti stelje, se ve, da se pod tem razume gnojna moč različne stelje.

Čujmo tedaj dr. Wolfovo sodbo, ki utegne našim umnim gospodarjem ravno zdaj najbolj prijetna biti zato, ker je prišel čas, da morajo gospodarji za steljo svoji živini skrbeti.

Sploh velja za gotovo, da slama, če bolj zelena se požanje ali pokosi, toliko bolja je za steljo. Za steljo najbolja je ječmenovka (ječmenova slama), za ječmenovo pa ovsenovka. Ržena in pšenična ste precej ene vrednosti.

Veliko veliko več kot žitna slama je za steljo vredna sočivja slama, vendar se grahoviča in grahorkna slama zato ne nastelja, ker je tudi dobra klaja. Obilo gnojne moči ima v sebi boboviča in fižolova slama, pa tudi ajdoviča. Fižolova slama ima le to lastnost, da počasi trohni, zato svetuje dr. Wolf, naj fižolova in bobova slama pa tudi ajdoviča, ker se zavoljo leseničastih stebel ne morejo dosti vlage napiti, se pomešajo s kako drugo slamo ali s subo prstjo, kedar se nastiljajo.

Za namestnika stelje hvali dr. Wolf vresje (resje), ki ima veliko voska in čreslovine. Ker je vresje zelo leseno, voščeno in smolnato (v 100 delih vresja je 6 delov voska in smole), se tedaj ne more hitro sprsteti. Da se pa to prej zgodi, naj se malo razseka v vresje zmeče na velike kupe, da se samo razgreje, in pa čreslovina, katere je v 100 delih 4 do 5 delov in katera za gnoj ni dobra, tako pokonča. Tudi je dobro, da resje ostane dolgo časa pod živino v hlevu ali pa v gnojišči. Če tako ravnamo z vresjem — pravi dr. Wolf — se smemo zanašati, da je dosti bolja stelja, kakor je žitna slama, zakaj? — zato, ker ima več apna, potašlja, sode, klora in lojnika v sebi. Gnoj iz vresja nima sicer tako hitre moči kakor slamnati, ker vresje počasi sprsteti, al njegova moč trpi delj časa memo lamnatega gnoja, ki hitro izgine.

Listje in šilovje so prav dobra stelja, iz katere se napravi dober gnoj, posebno za trdo ilovnato zemljo; pozabiti pa ne smemo nikoli, da se gozdu krade in lesu jemlje, kar se po ti nastelji polju daje. Veči del listja zapopada veliko več apnice, lojnika, fosforne in žveplene kisline kakor žitna slama, in ker ima gotovo tudi več gnjilca v sebi, je za steljo gotovo bolje kot slama.

Tudi praprot ima dokaj gnojne moči v sebi, hitro sprsteti in je tedaj dobra stelja.

Tudi bičje in ločje, zeleno pokoseno in posušeno, hitro sprsteti in dobro gnoji.

Šota, mešana s kako drugo steljo, je posebno pripravna v konjskih in ovčjih hlevih.

Iz teh natančnih preiskav se vidi očitno, da med steljo in steljo je velik razloček, — da tedaj ni prav, ako gospodarji naši ne porajajo: ali nastiljajo to ali uno; vedeti jim je treba: kakor stelja, takošen gnoj; kakoršen pa gnoj, takošna žetev.

Poročilo o sedemletnem pogozdovanji Krasa

od c. k. deželnega nadzornika g. Goll-a.

Od leta 1874., odkar se je posebna skrb obrnila na pogozdovanje Krasa, obsegajo nasadi okoli 160 hektarjev. Razdelé se na občine Postojna, Št. Peter in Vipava. Od teh spada pomladanskemu in jesenskemu nasadu okoli 34 hektarjev, za kar se je okoli 300.000 listnatega in hojevnega (črnega) lesa, 25.000 sadičev jagged in 160 kilogramov pravih kostanjev porabilo. Pravi kostanj se je nasadil v Vipavski dolini na prošnjo tamošnjega županstva. Ta nasad kakor tudi drugi so se prav dobro obnesli, tako, da se je izmed vseh sadič 70 odstotkov prijelo. Posebno se mora opozarjati na hrib Sovič nad postojnsko jamo, Ostri vrh pri Postojni in na nasadne objekte pri Bistrici in Vipavi. Med nasajenimi rastlinami kažejo črni borovci najboljši uspeh. Poskus z nasadom jagged se je na obili zemlji in v zatišji dobro obnesel in priporočati je, da se pogozduje tudi s tem drevjem. Ostri vrh, Sovič in pri Flamljah so obdani s suhimi zidovi, da so varni pred pasočo se živino. Za te zidove se je v prešlih 4 letih okoli 1200 gold. izdalo, in sicer po 1 gold. 40 kr. za kurentni meter.

Stroški za pogozdovanje oziroma za izrejo sadič